

BULETIN DE AVERTIZARE

Nr. 18 din 14.05.2026

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare:

Fuzarioza spicelor (Fusarium graminearum)

Fuzarioza spicelor este cunoscută și sub denumirea de arsura, înroșirea sau albirea spicelor. Atacul se manifestă pe spice și porțiunea de tulpină imediat sub spic. Pe spicele verzi spiculețele își pierd clorofila, se albesc treptat și se usucă prematur, atacul determinând și ștăvirea și contaminarea boabelor. Spicele infectate rămân mai mici și erecte, compatrativ cu cele sănătoase. Boala poate cuprinde spicul parțial sau în întregime. În cazul producerii atacului înainte de înflorire spicele rămân seci, iar când se produce după înflorire are loc șiștăvirea boabelor. La baza spiculețelor, pe rahis, apar miceliul și conidiile ciupercii sub forma unor pernițe de culoare roz - portocalie. Porțiunea de tulpină din imediata apropiere a spicului capătă o culoare violacee și în interior este plină de hife miceliene. Ciupercile ce produc fuzarioza cerealelor trăiesc saprofit în sol și numai în condiții prielnice de temperatură și umiditate atacă plantele. În timpul perioadei de vegetație aceste ciuperci se răspândesc prin conidii iar de la un an la altul prin peritecii, conidii și miceliul din boabele infectate și din sol.

Boala produce daune la grâu și mai puțin la orz. Atacuri semnificative ale fuzariozei apar în anii în care temperatura și umiditatea sunt ridicate, în special în perioada de apariție a spicelor și faza de lapte a bobului. Evitarea semănatului păioaselor după ele însele și chiar după porumb, folosirea unei semințe sănătoase, densități optime la semănat, fertilizarea echilibrată cu azot, irigarea judicioasă, tratamentul seminței, tratamente în vegetație, sunt măsuri de prevenire a bolii.

Protecția pentru atacul fuzariozei este foarte importantă deoarece fuzarioza afectează atât cantitatea cât și calitatea producției(cauzează apariția unor toxine periculoase).

Făinarea (Erysiphe graminis)

Boala este întâlnită la grâu și orz. Pe frunze și teci apar pete de decolorare care se acoperă cu o păslă albă formată din filamentele ciupercii și conidii. Dezvoltarea făinării începe pe părțile bazale ale plantei și apoi se extinde la etajele foliare superioare și pe spic. Atacul precoce de făinare determină o reducere a sistemului radicular al plantei, scăzându-i astfel rezistența la secetă. Contaminarea grâului cu făinare se poate face încă din toamnă.

Dezvoltarea bolii este favorizată de densitate mare a plantelor, cantități sporite de îngrășămintă cu azot, nebulozitate, umiditate ridicată și vreme răcoroasă.

Rugia brună, neagră și galbenă (*Puccinia recondita*, *Puccinia graminis*, *Puccinia striiformis*)

Aceste ciuperci sunt paraziți foarte periculoși ai plantelor de grâu și pot provoca pierderi importante de recoltă. Cea mai răspândită este rugina brună care poate apărea încă din toamnă și continuă în primăvară. Atacul se manifestă prin pustule pulverulente de culoare brună și se extinde de la frunzele inferioare la cele superioare ducând la uscarea acestora.

Rugina galbenă apare primăvara târziu, pe toate organele aeriene ale plantelor de grâu și se manifestă prin pustule de culoare galben-portocalie dispuse în șiruri longitudinale de-a lungul nervurilor. Rugina neagră sau rugina paiului, apare foarte târziu, spre sfârșitul perioadei de vegetație, sub forma de pustule liniare. Rezistența soiurilor este un mijloc important de prevenire a acestor boli.

Septoriozele grâului (*Septoria tritici* și *Septoria nodorum*)

*Atacă toate organele aeriene ale plantei de grâu. Pe frunze apar pete brun-gălbui, fusiforme, orientate de-a lungul nervurilor. Când petele sunt numeroase frunzele se usucă prematur. În caz de atac puternic acesta progresează și pe spic (îndeosebi *S. nodorum*), rezultând boabe șiștave, cu germinație redusă și cu o încărcătură micotică importantă pe tegument. De la un an la altul septoriozele sunt transmise în principal prin resturile vegetale, iar în cazul septoriozei spicului prin sămânța infectată.*

Sfâșierea frunzelor (*Pyrenophora graminea*)

Boala atacă frunzele, paiul și spicul plantelor de orz. Frunzele plantelor atacate prezintă între nervuri pete de decolorare eliptice care se unesc, se brunifică și se usucă, ducând la sfâșierea frunzelor între nervuri. Atacul pe spic poate duce la cariopse șiștave sau la sterilitatea spicului. În perioada de vegetație ciuperca se răspândește prin conidii, iar de la un an la altul prin sămânța infectată. Tratamentul seminței cu produse omologate, reduce frecvența de apariție a plantelor bolnave.

Pătarea reticulară brună a frunzelor (Pyrenophora teres)

Atacul pe frunze se prezintă sub forma unor striății înguste longitudinale și transversale ce dau petelor un aspect reticular. Frunzele nu se sfâșie ca în cazul speciei *P. graminea*. Atacul se extinde și pe spic. De la un an la altul boala se transmite fie prin sămânța infectată, fie prin încărcătura micotică rămasă în miriște.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la culturile de grâu și orz, în perioada înspicatului până la sfârșitul acestuia, cu produsul:

1. **Nativo Forte 280 EC (Delaro Forte 280 EC-a doua denumire comercială) = 1,2 - 1,5 L/ha** sau alte produse pentru protecția plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

**Responsabil Prognoză și Avertizare,
Sonia Elena ULEA**

ALTE RECOMANDĂRI

- Respectați cu strictele norme de lucru cu produse de protecție a plantelor, normele de protecție și securitate a muncii, de protecție a animalelor și familiilor de albine în conformitate cu : Legea apiculturii 383/2013, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul nr. 127/1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din România, Ordinul comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15 b/3404/1991 al Departamentului pentru Administrație locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul nr.3242/12.10.2015 dintre Autoritatea Națională Fitosanitară și Federația Asociațiilor Apicole din Romania - Romapis, privind implementarea legislației în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu PPP.

- La realizarea amestecurilor se va verifica, cu mare atenție, compatibilitatea produselor utilizate.

- Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.

- Regstru de evidență a tratamentelor, se completează la zi în format letric sau electronic și se păstrează pentru o perioadă de cel puțin trei ani evidența produselor fitosanitare pe care le utilizează la nivelul fermei.

-Respectați prevederile Ord.nr.297/2017 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor. (www.anfdf.ro).

- Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr.352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și misiunilor de sprijin pentru fermieri din România, cu modificările ulterioare.

- Utilizatorii de produse de protecție a plantelor trebuie să dețină certificatul de formare profesională, dobândit prin instruire, privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor. Cursul este disponibil online, pe platforma FITS <https://fits.anfdf.ro>

- Deținătorii de echipamente de aplicare a produselor de protecție a plantelor sunt obligați să efectueze inspecția tehnică periodică a acestor echipamente.

- Citiți cu atenție și respectați măsurile înscrise pe ambalajul produsului pe care îl utilizați, eticheta oferind informații importante privind instrucțiunile de utilizare, substanța activă, doza, timpul de pauză, modul de aplicare,etc.

